

**A magánszemélyek
jövedelemadózásának
2012. évi
változásai**

Szatmári László

Adójóváírás, bruttósítás

- Megszűnik az adójóváírás.
- Sávós lesz az adólap, részben marad a 27 százalékos adóalap-kiegészítés (bruttósítás)

Az adóalap-növelő összeget:

- Az összevont adózás alá tartozó jövedelem 2 millió 424 ezer forintot meg nem haladó része után nem kell megállapítani,
- Az összevont adózás alá tartozó jövedelem 2 millió 424 ezer forintot meghaladó része után 27 százalékos mértékkel kell megállapítani.
- A nettó keresetek megőrzését szolgáló kompenzációról a szociális hozzájárulási adóból adható adókedvezmény biztosítja.

Szociális hozzájárulási adóból adókedvezmény (bérkompenzáció)

- A szociális hozzájárulási adóból adókedvezményként érvényesíthető a bérkompenzáció, ha a munkabérek nettó értékének megőrzése érdekében megvalósítják a kormány által elvárt béremelést, erről külön kormányrendelet fog rendelkezni.
- Csak abban a hónapban jár az adókedvezmény, amelyben valamennyi folyamatosan foglalkoztatottnál végrehajtották az elvárt béremelést, amely csak tényelegetesen bérben történhet.
- Folyamatosan foglalkoztatottnak az minősül, aki 2011-ben november 1-től
- a kedvezményt érvényesítővel munkaviszonyban áll(t), illetve
- a kedvezményt érvényesítő kapcsolt vállalkozásával áll(t) munkaviszonyban

Béerkompenzáció

- Azok után is érvényesíthető a kompenzáció, akiket 2011. november 1. és december 31. közötti időszakban nem foglalkoztattak (itt nincs elvárt béremelés).
- Az adókedvezményt munkavállalónként kell megállapítani és azt a havi bevallásban lehet a fizetendő szociális hozzájárulási adóból visszatartani.

Szociális hozzájárulási adóból adókedvezmény (bérkompenzáció)

- Az adókedvezmény alapja a természetes személyt megillető bruttó munkabér.
- Az adókedvezmény mértéke 2012-ben az alap 21,5 százaléka, de legfeljebb 16 125 forint vagy amennyiben a bruttó bér magasabb, mint 75 ezer forint, akkor a 16 125 forintot csökkenteni kell a 75 ezer forinton felüli bruttó bér 14 százalékának megfelelő összeggel. Így kedvezmény maximum 16 125 forint 75 ezer forintos bruttó jövedelemnél, és 190 ezer forintnál már elfogy.
- A módosítás tartalmazza 2013. évi kedvezményt is, amely, legfeljebb havi 12 ezer forint adókedvezmény havi bruttó 75 ezer forintos keresetig, afölötti keresetnél elkezd fogyni a kedvezmény, és 135 ezer forint felett el is fogy.

Egyes meghatározott juttatások

A kifizető adóterhe mellett adható egyes meghatározott juttatások köre bővül, a béren kívüli juttatások szabályozása átalakul!

Egyes meghatározott juttatások

A közterhek nem változnak a juttatás értékének 1,19 szerese után 16 % szja, 27 % Eho.

- 2012-től ismét lehetőség lesz arra, hogy a törvényben külön meg nem határozott juttatásokat is lehessen adni a munkáltató adóterhe mellett (ahol az adóalap a juttatás értékének 1,19-szerese és a juttatást 27 százalékos eho terheli), ha a juttatást:
 - minden dolgozónak egyaránt – azonos nagyságban – nyújtják, vagy
 - minden dolgozó által megismerhető szabályzat alapján meghatározott személyi kör részesül a juttatásban.

- Egyes meghatározott juttatásként adható a jövőben az adómentes juttatásnak, üzleti ajándéknak nem minősülő, üzletpolitikai (reklám) célú juttatás, amely nem tartozik a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá.

Egyes meghatározott juttatások

- Egyes meghatározott juttatás az a kiadás is, amelyet a kifizető olyan ajándéktárgyakra fordít, amelyeket az egyidejűleg több magánszemély számára szervezett, ingyenes vagy kedvezményes döntően vendéglátásra, szabadidőprogramra irányuló rendezvényen ad a résztvevőknek, feltéve, hogy az ajándéktárgy egyedi értéke személyenként nem haladja meg a minimálbér 25 százalékát.
- A munkáltató által munkavállalónak, vagy a munkavállalóra tekintettel más magánszemélynek adható béren kívüli juttatások legfeljebb 500 ezer forintos éves keretösszegig nyújthatók.
- Az összeghatár felett adott juttatás egyes meghatározott juttatásnak minősül, a juttatás 1,19-szerese után a kifizetőt 16 százalék szja mellett 27 százalék eho is terheli.
- Maradnak az egyes béren kívüli juttatásokra vonatkozó egyedi keretek is. (Pl. havi 5 ezer forint feletti hideg étkeztetést biztosító Erzsébet utalvány (a felettes rész) egyes meghatározott juttatásként adóköteles.

Reprezentáció, Üzleti ajándék

- A társasági adóalanyok (egyéni vállalkozók) esetében a reprezentáció, üzleti ajándék az első forinttól egyes meghatározott juttatásként adókötelessé válik
- Az első forinttól kezdődően adóköteles a reprezentáció és üzleti ajándék címén adott juttatás - a civil szervezetek, alapítványok, egyházak kivételével - minden kifizető esetében. A kifizetőt a juttatás értékének 1,19-szerese után 16 százalék szja és 27 százalék eho terheli.
- A reprezentáció fogalma nem változik, az üzleti ajándéknál az egyedi értékhatár megszűnik.
- A Tao adóalany, egyéni vállalkozó esetében a reprezentáció és üzleti ajándék után a bevallási- és adófizetési kötelezettséget havonta kell teljesíteni.
- A naptári évtől eltérő üzleti évet alkalmazó adózóknak a reprezentáció, üzleti ajándék juttatására vonatkozó új szabályokat a 2012-ben induló üzleti évük első napjától kell alkalmazniuk.
- A korábbi szabályoknak megfelelően meghatározott határig továbbra is mentesülnek a közterhek alól a társadalmi szervezetek, a köztestületek, egyházi jogi személyek, alapítványok, közalapítványok a reprezentáció és üzleti ajándék (minimálbér 25 százaléka) esetében. (Itt a bevallási határidő nem változik!)

Béren kívüli juttatások

- *Közteher:* juttatás értékének 1,19 szerese után 16 % szja és 10 % eho

SZÉP Kártya keretében adható juttatás:

- szálláshely-szolgáltatás igénybevételére, ennek éves kerete 225 ezer forint;
- vendéglátás-szolgáltatás igénybevételére (meleg étkeztetésre használható), ennek éves kerete 150 ezer forint;
- a szabadidő eltöltését, egészségmegőrzést szolgáló szolgáltatásra, éves kerete 75 ezer forint.

Béren kívüli juttatások

Munkahelyi étkeztetés:

A SZÉP kártyától függetlenül béren kívüli juttatásnak minősül a munkavállaló, illetve a szakképző iskolai tanuló, kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a hallgató és a munkáltatótól nyugdíjba vonult nyugdíjas által választása szerint igénybe vett munkahelyi étkeztetés havi 12 ezer 500 forintot meg nem haladó része.

Ugyanilyen elbírálás vonatkozik a kizárólag az adott munkáltató munkavállalóit ellátó, kizárólag a munkáltatónál működő munkahelyi étkezőhelyen felhasználható utalványra, elektronikus adathordozóra is.

Béren kívüli juttatások

Erzsébet utalvány

- Havi 5000 forint értékben adható Erzsébet utalvány fogyasztásra kész étel vásárlására (2012-ben még meleg étkeztetésre is felhasználható). A kibocsátó a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány.

Változatlanul adható béren kívüli juttatások:

- saját üdülőben történő üdültetés,
- helyi utazási bérlet,
- iskolakezdési támogatás,
- iskolarendszerű képzés,
- önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztári, egészségpénztári, önszegélyezőpénztári munkáltató befizetések.

2011. október 1-től megszűnt az üdülési csekk juttatási lehetőség.

2012-től megszűnik az internet támogatása

A devizában felvett lakáscélú hitellel megszűnésével kapcsolatos adómentességek

- a követelés biztosítékául szolgáló, a magánszemély tulajdonában álló lakásra a követelés elengedését megelőzően végrehajtási eljárás keretében árverést folytattak le, vagy
- a pénzügyi intézmény által elengedett devizában felvett lakáscélú hitelből származó követelés feltéve, hogy a magánszemély kötelezett (adós) és a vele közös háztartásban élő hozzátartozójának egy főre eső jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegének kétszeresét.

Adómentességek a szociálisan rászorult magánszemély hiteladósok lakhatásának biztosítása érdekében:

- a Magyar Állam által a hiteladós lakása megvásárlásával összefüggésben törvény rendelkezése alapján elengedett, megszűnt kötelezettség, valamint az előbbi ügyletben keletkezett, a magánszemélyt megillető, ingatlan értékesítéséből származó jövedelem
- hiteladósnak (illetve vele közös háztartásban élő hozzátartozójának) lakás bérletéhez helyi önkormányzat vagy a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. által megállapított kedvezményes bérleti díj formájában juttatott bevétel;
- a hiteladósnak – mint volt tulajdonosnak – törvény alapján a lakás visszavásárlására biztosított vételi opciós jog formájában juttatott bevétel;
- az opciós jog érvényesítésekor a magánszemély által megszerzett jövedelem;

Egyéb adómentes juttatások

Betegségbiztosítás támogatása

- Adómentessé válik a kifizető által a magánszemély javára fizetett, visszavásárlási értékkel nem rendelkező betegségbiztosítás díja.
- A baleset- és betegségbiztosítás alapján járó jövedelmet pótló szolgáltatás összegéből a Központi Statisztikai Hivatal által a biztosítói teljesítés évét megelőző második évről közzétett nemzetgazdasági éves bruttó átlagkereset 50 százalékának a jövedelem-kiesés időszakával arányos összegét meg nem haladó rész minősül adómentesnek.

Csoportos személyszállítás

- Csoportos személy szállításnak minősül és ezáltal adómentes az is, ha négy főnél kevesebb munkavállaló szállítását biztosítja a munkáltató abban az esetben, ha a munkavállaló munkarendje miatt a munkába járás, illetve a hazautazás közösségi közlekedéssel nem oldható meg.
- Adómentes a Rezidens Támogatási Program keretében adott ösztöndíj, költségtérítés.
- Adómentes a Magyar Közigazgatási Ösztöndíjprogram keretében folyósított ösztöndíj.
- Bevételeknek nem számító tétel a kifizető által a tevékenységében közreműködő magánszemélytől átvállalt kamarai tagdíj összege, feltéve, hogy a tevékenység kizárólag szakmai kamara tagjaként folytatható.

Elismert költség-külföldi kiküldetés

- A külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet szerint naponta elszámolható összeg a külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevétel 30 százaléka, de legfeljebb a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet szerint naponta elszámolható összeg (15 eurónak megfelelő forintösszeg).
- Egyéni vállalkozó esetében elismert költség a kormányrendelet szerint naponta számított igazolás nélkül elismert költség

Ingatlan, ingó dolog átruházása

Ingó, ingatlan gazdasági tevékenység keretében történő átruházása:

- Ingó, ingatlan (ez új szabály) értékesítés esetében, ha ingó vagyontárgy, ingatlan átruházása gazdasági tevékenység keretében üzletszerűen történik, (erre külön fogalmi meghatározás) akkor az értékesítésből származó jövedelem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül.

Lízingügyletek:

- Az ingatlan elidegenítésből származó jövedelem megállapítására vonatkozó szabályok kiegészülnek a nyíltvégű ingatlanlízing ügyletek tekintetében.
- Ha a futamidő végén a vételi jog gyakorlásával szerzi meg a magánszemély az ingatlant, akkor
 - a szerzési időpont az ügyleti szerződés megkötésének időpontja,
 - megszerzésre fordított összeggel kapcsolatos más kiadásnak minősül a fizetett előtörlesztési díj,
 - megszerzési összegnek minősül a magánszemély által megfizetett lízingdíjak tőkerésze, a lízingbevevői pozíció átvételéért fizetett összeg, a futamidő végén a vételi jog gyakorlása fejében a lízingbevevőnek fizetett összeg.

Ingó dolog átruházása

- Nem kell jövedelmet megállapítani (bevallani) az ingó átruházás után, ha a bevétel az adóév elejétől összesítve nem éri el a 600 ezer forintot (vagy a jövedelem a 200 ezer forintot), ilyen esetben az üzletszerűséget sem kell vizsgálni. A kedvező szabály nem alkalmazható akkor, ha az értékesítést egyéni vállalkozóként végzi a magánszemély.
- Megmarad az évi 32 ezer forint adókedvezmény
- A hulladékfelvásárlás esetén a kifizető adózik.
- A fémhulladék ellenértékéből 25 százalék adóalapot kell figyelembe venni, (vagyis az átvevő kifizetőnek a kifizetésre kerülő összegből 4 százalék adót kell levonnia), amelyet magánszemélyhez nem köthető kötelezettségként kell bevallania és megfizetnie az adózás rendjéről szóló törvényben előírt módon és határidőre. További közteherfizetéssel összefüggő kötelezettség sem a kifizetőt, sem a magánszemélyt nem terheli.

Termőföldből átminősített ingatlan átruházása

Ha a termőföldből átminősített ingatlan átruházásából származó adóköteles jövedelem meghaladja a rendelkezésben rögzített szabályok szerint megállapított szokásos hozamot, akkor az általános szabályoktól eltérően kell megállapítani az adó alapját.

- Szokásos hozamnak kell tekinteni az átruházásból származó bevételből levonható költségek (megszerzésre fordított összeg és az ezzel összefüggő más kiadások, az értéknövelő beruházások értéke, az átruházással kapcsolatos kiadások) 0,3 százalékanak a tulajdonban tartás naptári napjaival megszorzott összegét.
- A hozam ezt meghaladó részét az adó alapjának megállapításánál háromszoros összegben kell figyelembe venni. Ez azt jelenti, hogy a jövedelemből a szokásos hozammal megegyező összeget 16 százalékos mértékű adó terheli, míg az azt meghaladó rész lényegében 48 százalékkal adózik.

Termőföldből átminősített ingatlan átruházása

- Általánostól eltérő szabályozás vonatkozik az árfolyamnyereség, illetve a vállalkozásból kivont jövedelem megállapítására is azokban az esetekben, amikor a termőföld átminősítéséből létrejövő ingatlanvagyon tulajdonában tartó társaságban részesedéssel rendelkező magánszemély tag a részesedését ellenérték fejében átruházza, illetve azt a társaságból kivonja.
- A szokásos hozamot meghaladóan keletkező árfolyamnyereség, illetve vállalkozásból kivont jövedelem kétszeresével kell az adó alapját növelni.
- Szokásos hozamnak a részesedés megszerzésére fordított érték (ideértve a részesedéssel kapcsolatos járulékos költségeket is) 0,3 százalékának a tulajdonban tartás naptári napjaival megszorított összegét kell tekinteni.
- A rendelkezést már a hatályba lépését követően kell alkalmazni.

Adóelőleg fizetés, adóelőleg alapja

- A kifizetőnek csak a mezőgazdasági őstermelőtől és az egyéni vállalkozótól nem kell adóelőleget levonnia. (Tehát a számlát adó magánszemélytől le kell vonni az adóelőleget, ha az nem egyéni vállalkozó vagy nem mezőgazdasági őstermelő.)
- Ha bevétel kifizetőtől származik az önálló tevékenység bevételeivel szemben az adóelőleg számításnál a magánszemély adóelőlegnyilatkozata alapján legfeljebb a bevétel 50 százalékáról lehet költségnyilatkozatot tenni.
- Költségtérítés esetén külön meghatározás. Költségnyilatkozat hiányában vagy olyan bevétel esetében, amelyből költséget levonni nem lehet a bevétel egészét, önálló tevékenységből származó bevétel vagy ilyennek minősülő költségtérítés esetében a bevétel 90 százalékát kell az adóelőleg alapjának tekinteni.

Az adóelőleg alapja

Adó-alapkiegészítés

- Nem kell az adóalap-kiegészítést alkalmazni az adóelőleg számításánál figyelembe vett jövedelem azon része után, amely nem haladja meg a 2 millió 424 ezer forintot akkor, ha a magánszemély a kifizetést megelőzően írásban nyilatkozik a kifizetőnek, hogy az összevont adóalapba tartozó várható éves jövedelme az adott kifizetéssel együtt sem haladja meg az adóalap-kiegészítés alól mentesített jövedelmet.
- A kifizető a magánszemély nyilatkozatától függetlenül alkalmazza az adóalap-kiegészítést az általa juttatott, az adóév elejétől összesített adóelőleg-alap számításánál figyelembe vett jövedelmei azon részére, amely az értékhatárt meghaladja.
- A munkáltató és az adóelőleg szempontjából munkáltatónak minősülő kifizető az adóelőleg megállapítása során az adóalap-kiegészítést az általa juttatott, összevont adóalapba tartozó jövedelem azon részére alkalmazza, amely meghaladja az adóalap-kiegészítési kötelezettség alól mentesített jövedelmet.

Az adóelőleg alapja

Adó-alapkiegészítés:

- A rendszeres jövedelem esetén az adóalap-kiegészítés az adott kifizetés azon hányadára nem alkalmazható, amilyen hányadot a 2 millió 424 ezer forint a magánszemély munkáltatótól származó várható éves rendszeres összevont adóalapba tartozó jövedelmében képvisel. A nem rendszeres jövedelem esetében 2 millió 424 ezer forint túllépését kell vizsgálni.
- A magánszemély köteles a kifizetőtől, munkáltatótól kérni az adóalap-kiegészítés alkalmazását akkor, ha a várható éves összevont alá eső jövedelme a 2 millió 424 ezer forintot meghaladja. A nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén a magánszemély a különbözeti bírság fizetésére köteles.
- A magánszemély írásbeli nyilatkozatban kérheti a munkáltatótól, kifizetőtől, hogy az adott kifizetés adóelőlegének a megállapítása során a jövedelem egészére vagy annak a nyilatkozatban megjelölt részére alkalmazza az adóalap-kiegészítést.

Egyéni vállalkozó, átalányadózás

- Az átalányadó választására jogosító tevékenységek felsorolása az SZJ, üzletkörü jelzőszám helyett a TESZOR, illetve TEÁOR jegyzék szerinti besorolást alapul véve történik úgy, hogy az érintett kör érdemben ne változzon.
- Az egyéni vállalkozó – a társasági adó alanyaihoz hasonlóan – csak az elhatárolt veszteség nélkül számított vállalkozói adóalap 50 százalékáig érvényesítheti az adóévben a korábbi évek elhatárolt veszteségét.
- A mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni vállalkozó az adóévet megelőző két évre vonatkozó visszamenőleges veszteségelhatárolási lehetősége adóévenként az elhatárolt veszteség 30 százaléka erejéig lehetséges.
- Az egyéni vállalkozó adóelőleg-fizetésére vonatkozó szabályai kiegészülnek a családi kedvezmény érvényesítésével kapcsolatban.

Egyéb, fontosabb módosítások

- A külföldi pénznem forintra történő átszámításánál a külföldi pénznemben szerzett bevétel mellett a külföldi pénznemben teljesített kiadásra is alkalmazható a megelőző hónap 15. napján érvényes árfolyam.
- A külföldi pénznemben keletkező kamatjövedelem mellett az osztalék-, osztalékelőleg-jövedelem esetében is lehetővé válik az adó levonása külföldi pénznemben.
- Az ingatlan bérbeadásából származó jövedelméből a bérbeadó magánszemély levonhatja az általa igazoltan más településen bérelt lakás bérleti díját akkor, ha a bérbeadás, illetve a bérbevétel időtartama a 90 napot meghaladja, ennek feltétele, hogy a lakással összefüggésben a magánszemély nem számol el költséget más tevékenységéből származó bevételével szemben sem, illetve az igazoltan megfizetett bérleti díjat vagy annak egy részét senki sem térítette meg számára.
- Az elismert munkavállalói értékpapír juttatási program nyilvántartási szabályai módosulnak (NAV veszi nyilvántartásba a programot).

Köszönöm a figyelmet!